

VOCEA POPORULUI

№ 20 (1680)

ZIAR NAȚIONAL

VINERI, 30 MAI 2025



Parteneriate pentru servicii de îngrijire a copiilor de până la trei ani >> p.3



PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA



Apel către cei de bună credință: >> p.4
Fii vocea echității la locul de muncă!



Munca nedeclarată afectează nu doar dreptul la muncă, ci și mărimea prestațiilor sociale

”Circa 40 de mii de cetățeni moldoveni acceptă să lucreze fără a avea un contract individual de muncă

Daniela MORARI

O campanie de informare privind riscurile economiei informale a fost lansată la Chișinău vineri, 23 mai. Evenimentul s-a desfășurat la Casa Sindicatelor, în cadrul ședinței Consiliului General al CNSM.

Campania este desfășurată de Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, cu suportul Organizației Internaționale a Muncii (OIM) și al Secretari-

atului de Stat pentru Afaceri Economice al Elveției.

Conform datelor Biroului Național de Statistică, în anul 2024, munca nedeclarată în rândul salariaților a fost într-o modestă descreștere și a constituit 5,8%, față de 7,1%, cât a fost în anul 2023. Anul trecut, circa 40 de mii de cetățeni ai Republicii Moldova au muncit fără a avea încheiat un contract individual de muncă. Ei au fost lipsiți de salarizare echitabilă, de un program legal de muncă, de concedii, de asigurare socială și medicală, dar și de alte drepturi, a menționat, la lansarea campaniei, Igor Zubcu, președintele CNSM.

„In același timp, este evident că munca nedeclarată reduce veniturile bugetului public național. Or, atunci când activitățile economice nu sunt declarate, statul este privat de resursele necesare pentru finanțarea serviciilor esențiale: sănătate, educație, infrastructură și protecție socială. Această situație creează inechități și pune o presiune suplimentară asupra celor care își respectă obligațiile fiscale”, a subliniat Igor Zubcu.

Potrivit președintelui CNSM, cele mai afectate ramuri rămân a fi în continuare agricultura (56,3%), construcțiile (circa 18%), comerțul (6,4%) și industria (5%). Acestea sunt unele dintre domeniile prioritare incluse în Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” și în Planul național de dezvoltare pentru anii 2026-2028.

„În aceste condiții, este necesar să ne unim eforturile pentru a formaliza aceste sectoare, dacă ne dorim o dezvoltare economică productivă”, a adăugat liderul sindical.

>> p.2

ABONAREA 2025

DRAGI CITITORI!

Puteți perfectă abonamentul la orice oficiu poștal.

Abonarea online: www.services.posta.md/abonarea2025#/publication/36

Costul abonamentului: 3 luni - 120 lei, 6 luni - 240 lei, 1 an - 440 lei



» ACTIVITATEA SINDICALĂ 2

Campanie

Munca nedeclarată afectează nu doar dreptul la muncă, ci și mărimea prestațiilor sociale

(Continuare din p. 1)

Igor Zubcu a amintit că sindicatele au abordat permanent necesitatea de a întreprinde măsuri concrete pentru a combate economia informală. Astfel, în anul 2011, a fost aprobat Planul de acțiuni privind minimizarea practicii de achitare a salariilor în plic și a muncii la negru, iar în anul trecut s-a reușit aprobarea Programului național de reducere a muncii nedeclarate pentru anii 2024-2025.

Liderul sindical a ținut să menționeze că, recent, Ministerul Muncii și Protecției Sociale de la Chișinău a semnat un acord cu Autoritatea Europeană a Muncii, care este primul acord semnat cu un stat care nu este membru al UE.

„Îmi exprim convingerea că acest pas va asigura protecția cetățenilor Republicii Moldova care muncesc în Uniunea Europeană și se confruntă cu abuzuri, precum și va spori capacitățile Inspectoratului de Stat al Muncii de a combate mai eficient cazurile de muncă nedeclarată”, a spus Igor Zubcu.

Președintele CNSM a reiterat că respectarea drepturilor și siguranța salariilor sunt prioritare pentru sindicate. Or, munca nedeclarată și achitarea salariilor în plic afectează nu doar drepturile la locul de muncă, dar și mărimea prestațiilor sociale. „Consider că noi, sindicatele, suntem cea forță capabilă să schimbe percepția societății despre acest fenomen și să informeze corect despre drepturile și garanțiile de care sunt privați cei care activează fără contract individual de muncă sau cu salarii în plic”.

În cadrul campaniei, sindicatele vor desfășura acțiuni de informare în teritoriu, vor aduce inclusiv la absolvenții unor școli profesionale și centre de excelență, viitori angajați, pentru a-i informa despre drepturile lor în câmpul muncii și beneficiile angajării formale, despre modul în care își pot apăra drepturile și instituțiile pe care le pot sesiza în cazul în care angajatorul refuză să încheie cu ei un contract individual de muncă.

Totodată, în cadrul campaniei vor fi elaborate spoturi video despre riscurile muncii la negru, care vor fi ulterior difuzate în mijloacele de transport public, pentru ca fiecare salariat sau potențial angajat să ia cunoștință de consecințele muncii nedeclarate. Lideri sindicali vor participa la emisiuni TV, în care vor discuta despre impactul muncii la negru și soluțiile pentru combaterea acestui fenomen.

„Sindicatele trebuie să pledeze pentru oportunități egale la locul de muncă. Deși, în prezent, în Republica Moldova se înregistrează un deficit de forță de muncă, statul vine cu inițiative prin care drepturile lucrătorilor sunt diminuate. Astfel, cetățenii moldoveni vor fi motivați să muncească în țările Uniunii Europene”, a atenționat președintele CNSM.

Mihai-Gabriel Ciobanu, secretar de stat la Ministerul Muncii și Protecției Sociale, a spus că, după reformarea Inspectoratului de Stat al Muncii, inspectorii de muncă depistează mii multe cazuri de muncă la negru, iar peste 80 la sută dintre persoanele care munceau anterior informal sunt angajate cu contract individual de muncă.

Potrivit lui Mihai-Gabriel Ciobanu, nu e destul ca Inspectoratul de Stat al Muncii să depisteze cazurile de economie informală. E nevoie ca și oamenii să raporteze instituțiilor statului atunci când li se încalcă drepturile. Iar sindicatele trebuie să sesizeze Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Inspectoratul de Stat al Muncii în ceea ce privește cazurile de muncă la negru. Secretarul de stat al ministerului de resort susține că inspectorii muncii care nu își îndeplinesc obligațiile de serviciu, inclusiv în ceea ce privește depistarea muncii informale, sunt chemați la minister pentru a da explicații.

”Oamenii trebuie să fie încurajați să sesizeze instituțiile de profil

La rândul său, Leonid Cerescu, președintele Confederației Naționale a Patronatului, a spus că, drept urmare a muncii la negru, au de pierdut și salariații, și angajatorii, și statul.

Maria Jose Chamorro, specialist principal în formalizare și egalitate de gen al Oficiului OIM pentru Europa Centrală și de Est, a transmis un mesaj video participanților la eveniment.

„În Republica Moldova, ocuparea informală este o provocare stringentă, în special, în sectoare cum sunt agricultura și construcțiile. În timp ce bărbații sunt mai des întâlniți în aceste sectoare, nu trebuie să uităm că și femeile sunt profund afectate de economia informală. Munca la negru îi face pe oameni vulnerabili la exploatare, afectează siguranța veniturilor, reduce veniturile fiscale și subminează statul de drept. Este un obstacol în calea egalității de gen, a justiției sociale și a dezvoltării durabile”, a subliniat Maria Jose Chamorro.

Potrivit ei, cauzele muncii la negru în R. Moldova sunt complexe - aplicarea ineficientă a legislației, dificultăți economice, anumite norme sociale.

„Știm că Inspectoratul Muncii a intensificat controalele, dar mai știm că prea puțini lucrători îndrăznesc să vorbească despre munca la negru. Acesta este motivul pentru care această campanie este atât de importantă. Este concepută pentru a crește gradul de cunoștință în legătură cu riscurile muncii



nedeclarate și pentru a consolida încrederea dintre lucrători și instituțiile statului”, a afirmat expertul de la OIM.

Economia informală, un fenomen larg răspândit

Economia informală este un fenomen care afectează mai multe state de pe glob. De aceea, în 2015, OIM a adoptat Recomandarea nr. 204, primul standard internațional de muncă, dedicat tranziției de la economia informală la cea formală.

„A fost o recunoaștere a unei realități globale - milioane de lucrători continuă să-și câștige existența în afara granițelor protecției juridice, a securității sociale și a muncii decente. Astăzi, după 10 ani, Consiliul de administrație al OIM a solicitat o discuție generală în cadrul celei de a 113-a sesiuni a Conferinței Internaționale a Muncii, care va avea loc în vara anului 2025. Această discuție va fi un moment crucial, pentru evaluarea progreselor noastre, recunoașterea provocărilor, explorarea abordărilor inovatoare care conturează un viitor al muncii mai incluziv și corect”, a adăugat Maria Jose Chamorro.

Prezent la lansarea campaniei, Victor Talmaci, președintele Federației Sindicatelor din Construcții și Industria Materialelor de Construcții „SINDICONS”, a menționat că, deși Ministerul Muncii și Protecției Sociale a desfășurat o campanie similară cu genericul „Trecem pe alb”, nu se cunoaște care este

impactul acestei campanii. Unele studii au arătat că, în 2012, circa 70% dintre salariații din construcții munceau ilegal, iar în 2024 acest indicator era de 68%, deci descreșterea este nesemnificativă, pe parcursul ultimilor 12 ani.

În opinia liderului sindical, inspectorii de la Inspectoratul de Stat al Muncii nu vor reuși să facă față în ceea ce privește depistarea cazurilor de muncă la negru. De aceea, trebuie încurajate sindicatele să pună umărul, doar că sindicatele nu au acces la întreprinderile în care nu există organizații sindicale, a atenționat Victor Talmaci.

Și Petru Lungu, președintele Federației Sindicatelor Transportatorilor și Drumarilor, a spus că sindicatele au nevoie de mai multe pârghii pentru a combate munca la negru. Mai mult, în campanii de eradicare a economiei informale, trebuie să se implice și salariații ai Serviciului Fiscal de Stat.

Lucrând la negru, nu ești protejat

Chiar dacă inițial lucrătorii acceptă munca la negru, pe termen lung, ei vor avea doar de pierdut, în cazul în care acceptă salarii în plic. Lucrând la negru, în orice moment poți rămâne fără lucru și există riscul că nu vei fi plătit pentru munca efectuată. Nu vei avea concedii de odihnă plătite, nu vei beneficia de concedii sociale plătite, conform legislației, și aici e vorba de indemnizații de incapacitate de muncă, de indemnizații de maternitate, indemnizații de îngrijire a copiilor. Vei activa în condiții de muncă dăunătoare, fără respectarea normelor de securitate a muncii și nu vei primi echipament de protecție la executarea lucrărilor dăunătoare. Nu vei primi indemnizație în cazul în care vei nimeri în accidente de muncă, nu vei beneficia de dreptul de formare profesională, nu îți vei putea realiza dreptul de afiliere la sindicate și de a purta negocieri. Acceptând munca informală, nu vei primi indemnizație de concediere, nu vei putea beneficia de prestațiile sociale acordate de stat în cazul în care vei deveni șomer și nu vei beneficia de pensie la bătrânețe.

În cadrul Consiliului General al CNSM, au mai fost abordate chestiuni privind modificarea componenței nominale a Consiliului, rezultatele executării bugetului sindical al CNSM pentru anul 2024, rezultatele reviziei economico-financiare a CNSM pentru anul trecut.



Inspecția muncii

Protejarea salariaților și alinierea la standardele europene: o necesitate

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova subliniază cu fermitate necesitatea fortificării Inspectoratului de Stat al Muncii (ISM), considerând acest pas primordial pentru asigurarea eficientă a drepturilor salariaților și prevenirea accidentelor și abuzurilor la locul de muncă.

Subiectul a fost abordat joi, 22 mai, în cadrul unei întrevederi, la Casa Sindicatelor, între reprezentanții CNSM și un grup de experți din cadrul proiectului Twinning „Consolidarea capacităților ISM în vederea implementării standardelor în domeniul muncii, aliniate la practicile UE”, implementat în R. Moldova cu sprijinul Uniunii Europene.

La întrevedere au participat Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al CNSM, și Valeriu Cazacu, șeful Departamentului relații internaționale, mass-media și tehnologii informaționale al CNSM.

Dialogul s-a axat pe situația actuală în domeniul securității și sănătății în muncă (SSM), provocările cu care se confruntă ISM,



precum și asupra propunerilor sindicatelor pentru fortificarea sistemului de inspecție a muncii, în conformitate cu standardele internaționale.

Sergiu Sainciuc a evidențiat importanța restabilirii și consolidării atribuțiilor ISM. Sindicatele solicită ca ISM să își recapete integral competențele în domeniile securității și sănătății în muncă și al controlului raporturilor de muncă, după ce, în trecut, acestea au fost dispersate între diverse agenții, afectând grav eficiența controloarelor și a investigațiilor.

Un alt aspect crucial menționat de Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova este aplicarea prevederilor Convențiilor Organizației Internaționale a Muncii (OIM), în special, a celor care permit efectuarea controloarelor inopinate, necesare pentru combaterea muncii nedecarate și a încălcărilor drepturilor salariaților.

De asemenea, CNSM propune crearea unui sistem eficient de raportare și analiză a accidentelor de muncă și a bolilor profesionale, prin dezvoltarea unui mecanism consolidat de colectare a datelor, care să

permită identificarea cauzelor și remedierea problemelor sistemice.

Printre recomandările făcute pentru consolidarea Inspectoratului Muncii al Sindicatelor (IMS) se numără: instruirea continuă a specialiștilor în domeniul SSM; organizarea campaniilor de prevenire a accidentelor de muncă; măsuri pentru reducerea economiei informale; elaborarea și implementarea unui Program Național în domeniul SSM; intensificarea colaborării între IMS și ISM ș.a.

Experții proiectului Twinning au subliniat rolul esențial al sindicatelor în dezvoltarea unui sistem eficient de inspecție a muncii și implementarea celor mai bune practici în domeniu. Aceștia și-au exprimat deschiderea de a colabora cu CNSM pentru atingerea acestor obiective.

Vizita experților în Republica Moldova face parte dintr-un demers amplu de documentare și dialog cu partenerii sociali, autoritățile competente și alți actori relevanți, în vederea elaborării unui set de recomandări care să contribuie la modernizarea și eficientizarea Inspectoratului de Stat al Muncii.

Ungheni

Parteneriate pentru servicii de îngrijire a copiilor de până la trei ani

Sprijinirea familiilor, promovarea egalității de șanse și dezvoltarea locală durabilă au fost subiectele centrale ale atelierului de validare și consultare participativă cu genericul „Servicii de îngrijire pentru copii de până la trei ani în Ungheni: Rezultate și direcții de acțiune”, organizat în acest municipiu pe 21 mai.



Evenimentul a avut ca scop crearea unui cadru participativ pentru analiza, validarea și elaborarea direcțiilor de acțiune în vederea extinderii serviciilor alternative de îngrijire pentru copiii cu vârsta de până la trei ani în localitate.

La atelier au participat mai multe părți interesate: reprezentanți ai CNSM, ai Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Confederației Naționale a Patronatului, administrațiilor publice locale, Agențiilor ONU (inclusiv Organizația Internațională a Muncii), prestatori de servicii, parteneri de dezvoltare și părinți. Din partea CNSM, au fost prezente Elena Anton, șefa Departamentului organizare, educație și informare, și Lilia Savin, vicepreședintă a Comisiei de Femei.

Participanții, împărțiți în trei grupuri de lucru mixte, au analizat și validat modele de servicii alternative de îngrijire, propuse într-o

foaie de parcurs. Elena Anton a comunicat pe marginea acestor modele, care includ servicii personalizate în proximitatea familiei, despre servicii comunitare cu program flexibil, servicii dezvoltate prin parteneriate și extinderea programului. Acestea se referă la unități de tip familial, servicii individualizate la domiciliul copilului, centre comunitare cu acces ocazional, creșe modulare organizate în ture, centre de îngrijire cofinanțate de angajatori și servicii de îngrijire în ture de seară, week-end sau noapte.

Obiectivele specifice ale atelierului au vizat prezentarea concluziilor unui studiu privind serviciile existente și lacunele identificate, consultarea participativă a părților interesate (autorități, părinți, angajatori, specialiști din educație și sănătate), lansarea de propuneri pentru politici și intervenții locale

sustenabile, precum și promovarea parteneriatului public-privat în dezvoltarea serviciilor de îngrijire timpurie.

Exercițiul de cartografiere a cererii și ofertei de servicii de îngrijire a copiilor de până la trei ani este realizat în Ungheni, cu intenția de a fi promovat și în alte orașe ale Republicii Moldova. Acest demers are ca scop sprijinirea autorităților publice și a partenerilor în dezvoltarea de soluții adaptate pe plan local pentru extinderea și diversificarea serviciilor, contribuind astfel la facilitarea participării femeilor pe piața muncii și la dezvoltarea economică locală.

Evenimentul a fost organizat de OIM, în parteneriat cu Primăria municipiului Ungheni, beneficiind de sprijinul metodologic al Companiei Civitta și de susținerea financiară a Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare.



Campionat

Drepturile tinerilor la muncă - un imperativ

Tinerii din învățământul profesional tehnic din Moldova nu doar că și-au demonstrat măiestria culinară în cadrul Campionatului Național Gastronomic pentru Juniori, ediția a IX-a, ci au fost și în centrul unei inițiative importante de promovare a drepturilor lor în câmpul muncii. Evenimentul, desfășurat recent la Școala Profesională nr. 2 din Chișinău, a reunit peste 90 de elevi din 15 instituții de învățământ, într-un adevărat „tur gastronomic în jurul lumii”.

Organizatorii competiției au fost Comitetul Sectorial pentru Formare Profesională în Comerț, Hoteluri și Restaurante, Ministerul Educației și Cercetării și Asociația Obștească „Educație pentru Dezvoltare”, cu sprijinul activ al Federației Sindicale „SindLUCAS”.

Diana Romanciuc, președinta Federației „SindLUCAS”, a subliniat că evenimentul are o dublă misiune: pe de o parte, să promoveze meseriile de bucătar, cofetar și brutar; pe de altă parte, să sprijine inserția profesională a tinerilor, prin dezvoltarea competențelor și conștientizarea drepturilor lor la angajare decentă.

„Competiții ca aceasta sunt esențiale pentru a construi punți reale între școală și piața muncii. Sindicatelor susțin ferm învățământul dual, orientarea profesională timpurie și crearea unui mediu echitabil pentru tinerii specialiști”, a declarat Diana Romanciuc.

Concursul a inclus mai multe probe practice, individuale și colective, precum: „Cutia magică”, „Tema de acasă”, precum și competițiile dedicate meseriilor de brutar și cofetar. Elementul central al campionatului a fost proba „Școala Anului”, unde echipele și-au demonstrat nu doar abilitățile culinare, ci și spiritul de echipă, creativitatea și disciplina profesională.

Campanie CNSM

Apel către cei de bună credință: Fii vocea echității la locul de muncă!

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM) a lansat campania „Fii vocea echității la locul de muncă!”. Aceasta se va desfășura în perioada mai 2025-martie 2026 și are drept scop creșterea gradului de conștientizare și implicare a lucrătorilor în promovarea drepturilor egale la locul de muncă.

Grupul țintă vor fi angajații, membri de sindicat, activiste și activiști sindical, dar și reprezentanți ai angajatorilor. Campania își propune să încurajeze lucrătorii și lucrătoarele din toate domeniile, nedreptățile, dar și despre soluțiile posibile în raport cu echitatea de gen, responsabilitățile familiale și condițiile de muncă.

Lansarea campaniei a avut loc în cadrul Forumului Femeilor Sindicaliste, care a avut loc în una din zilele trecute la Institutul Muncii și a avut ca temă centrală: „Echitatea în muncă prin prisma egalității de gen și a tratamentului egal pentru lucrătorii cu responsabilități familiale”. La eveniment au participat reprezentanți ai Parlamentului Republicii Moldova, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, ai Casei Naționale de Asigurări Sociale și ai societății civile.

”Vocea noastră
a fost auzită

„Forumul Comisiei de Femei a CNSM a devenit o platformă de promovare a anumitor momente cheie care ulterior să dea alte plusuri pentru fiecare dintre noi. Dacă, în anul trecut, acest forum a scos în prim plan problema tinerilor privind încadrarea în câmpul muncii, vreau să zic că astăzi



legiuitorul privește această problemă ca pe una esențială pentru piața muncii din Republica Moldova și asta înseamnă ceva. Vocea noastră a fost auzită. Acea tematică ce vine astăzi la forum este iarăși una de importanță majoră, pentru că concilierea vieții de familie cu cea profesională rămâne a fi tot mai mare în perioada când digitalizarea ne acoperă tot mai mult și ne acaparează locurile de muncă și atunci când suntem într-un stres continuu de adaptare la noile cerințe de pe piața muncii”, a menționat în cadrul forumului Lilia Frant, vicepreședintă a Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova.

Inegalitate salarială

În pofida unor progrese înregistrate, stereotipurile de gen încă influențează viața de zi cu zi în Republica Moldova. Deși

egalitatea salarială este un drept garantat prin Convenția Organizației Internaționale a Muncii (OIM), la care țara noastră este parte, femeile din Republica Moldova au un salariu mai mic decât al bărbaților cu peste 15 la sută, arată datele Biroului Național de Statistică.

„Și aici noi, sindicatele, avem de muncit mult pe dimensiunile de informare, de promovare, dar și de sensibilizare a tuturor actorilor din lumea muncii. Parteneriatele sociale, dialogul social trebuie să fie auzit atât pe verticală, cât și pe orizontală. Discriminarea de gen persistă uneori în forme subtile, dar cu un impact profund asupra dezvoltării profesionale a femeilor”, a menționat Angela Otean, președinta Comisiei de Femei a CNSM.

„Astăzi vorbim despre dreptate, despre echitate, iar un principiu fundamental recunoscut pe plan internațional este plata egală pentru muncă de valoare egală.

Aceasta nu este doar o expresie frumoasă, ci un angajament pe care trebuie să-l reflectăm în modul în care ne organizăm munca, evaluăm posturile și recunoaștem contribuția fiecărui angajat”, este de părere Daniela Cărbuni, membră a Comisiei de Tineret a CNSM.

Lilia Savin, vicepreședintă a Comisiei de Femei a CNSM, a vorbit în cadrul forumului despre concilierea vieții de familie cu cea profesională. A împărtășit provocările reale cu care se confruntă femeile, care, pe lângă responsabilitățile profesionale, poartă grijă de copii, părinți, familie.

„Acest echilibru nu este un lux, ci o necesitate socială și economică. Este esențial ca politicile de muncă să recunoască și să susțină rolurile multiple ale femeilor. Iar sindicatele joacă un rol cheie în promovarea unui mediu de muncă echitabil și empatic”, a spus Lilia Savin.

Galina MUNTEANU

Oportunități

Munca informală în Republica Moldova: Avantaje iluzorii, consecințe reale

În Republica Moldova, munca informală – fie sub forma salariilor „în plic”, fie a angajării fără contract – continuă să fie o practică frecventă, percepută de mulți drept mai simplă și avantajoasă pe termen scurt. Realitatea este, însă, că atât angajații, cât și economia națională, suferă pierderi considerabile.

Lipsa unui contract individual de muncă exclude salariatul din sistemul de protecție socială. Asta înseamnă că persoanele angajate informal nu beneficiază de concedii plătite, asigurare medicală, pensie sau protecție în caz de accident de muncă ori boală profesională. „Este important ca un salariat să dețină un contract de muncă – acesta oferă garanții și drepturi clare”, a explicat Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM), în cadrul emisiunii „Obiectiv comun” de la TVR Moldova.

Potrivit acestuia, din cei circa 830-840 de mii de cetățeni ocupați economic, aproximativ 200 de mii lucrează fără a contribui cu taxe și impozite. Asta înseamnă un deficit semnificativ pentru bugetul public, afectând dezvoltarea infrastructurii sociale, a sistemului educațional și a celui medical.

Pentru a combate acest fenomen, CNSM desfășoară, împreună cu Organizația Internațională a Muncii (OIM) și cu Secretariatul de Stat pentru Afaceri Economice al Elveției, campania „Lucrează legal pentru un viitor asigurat”. Scopul acesteia este informarea populației, în special, a tinerilor din instituțiile de învățământ profesional-tehnic, despre riscurile muncii nedeclarate și despre instituțiile la care pot apela în caz de abuz. Vor fi elaborate și difuzate spoturi video în transportul public, pentru a ajunge la cât mai mulți cetățeni.

„Cu regret, conștientizăm că lipsește o informare adecvată a cetățenilor. Vom

desfășura acțiuni directe de informare în teritoriu în următoarele săptămâni”, a declarat Sergiu Sainciuc la TVR Moldova.

Pe lângă efectele asupra angajaților, economia informală creează o competiție neloială între întreprinderi. „Firmele care nu achită impozite își pot permite prețuri mai mici la produse și servicii, în timp ce antreprenorii care activează legal nu pot concura în aceleași condiții”, explică Alexandru Ghețu, jurist al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova.

Ghețu subliniază că angajatorii corecți oferă salariaților concedii de maternitate, de îngrijire a copilului, asigurări pentru accidente sau boli profesionale și contribuie la pensia acestora – drepturi pe care munca informală nu le garantează.

Atât sindicatele, cât și patronatele, trag un semnal de alarmă: munca informală nu este o soluție durabilă. Pe termen lung, ea lasă angajații fără protecție, reduce veniturile pu-



blice și destabilizează piața muncii. Doar prin informare corectă, prin acțiuni concertate și angajamente ferme din partea angajatorilor și a angajaților se poate reduce acest fenomen.

Lucrend legal, fiecare cetățean contribuie nu doar la siguranța sa personală, ci și la dezvoltarea unei societăți echitabile și sustenabile.

Natalia HADĂRCĂ

Lege

Exercitarea profesiei de psiholog va fi reglementată în Republica Moldova

Exercitarea profesiei de psiholog este reglementată în Republica Moldova. Un proiect de lege care prevede principiile, condițiile organizatorice, drepturile, obligațiile și responsabilitățile profesiei de psiholog a fost susținut în lectura a doua cu votul a 59 de deputați. Proiectul a fost supus consultării publice cu reprezentanții comunității psihologilor, ai societății civile și ai mediului academic.

Documentul are drept obiectiv elaborarea mecanismelor pentru asigurarea normelor de activitate a psihologilor atât în domeniul public, cât și în sectorul privat, respectarea standardelor de calitate și a principiilor deontologice. Sunt definite noțiuni precum asistență psihologică, servicii de asistență psihologică, supervizare, psihoterapie, psiholog de liberă practică, raport de evaluare psihologică. Sunt menționate și treptele de specializare: psiholog practicant, psiholog specialist, psiholog principal, precum și condițiile pe care acesta trebuie să le întrunească pentru fiecare treaptă.

Una dintre cele mai mari realizări ale acestei legi este că va limita activitatea pseudo-specialștilor în sănătatea mintală, care adesea provocau daune persoanelor



care aveau nevoie de asistență specializată complexă.

De asemenea, documentul reglementează principiile, condițiile organizatorice și formele exercitării profesiei de psiholog, inclusiv drepturile, obligațiile și responsabilitățile psihologilor. În proiect se specifică și modalitatea de înființare, organizare și funcționare a Colegiului Național al Psihologilor din Republica Moldova. Colegiul va fi o instituție de drept public, apolitică, autonomă și independentă, cu competență în reglementarea, autorizarea, controlul și

supravegherea exercitării profesiei de psiholog.

Proiectul de lege conține și prevederi ce țin de cartografierea și dezvoltarea profesională continuă a psihologilor. Registrul unic al psihologilor va asigura evidența sistematizată a informației despre psihologii care prestează servicii de asistență psihologică și psihoterapeutică în cadrul sistemului public, privat și cu drept de liberă practică. De asemenea, este prevăzut un sistem de atestare a psihologilor, cu o periodicitate de cel puțin o dată la 5 ani.

Pentru lectura a doua au fost acceptate și câteva amendamente. Unul dintre acestea se referă la principiile care urmează să le respecte psihologii în activitate. Astfel, psihologul se va baza pe competență și profesionalism, responsabilitate și integritate, independență și imparțialitate. De asemenea, psihologul va acționa cu profesionalism în orice situație, va respecta drepturile și interesele beneficiarului, păstrând datele confidențiale ale acestuia. În ceea ce privește drepturile psihologilor, aceștia vor putea să refuze prestarea serviciilor în cazul când vor fi agresați ori defăimați și, totodată, vor avea posibilitatea să beneficieze de repararea prejudiciilor cauzate în exercitarea activității.

În proiect se specifică faptul că statul va garanta asistență psihologică copiilor cu probleme de incluziune școlară și celor aflați în situație de risc, tinerilor cu vârsta cuprinsă între 14 și 35 de ani, în scopul integrării sociale, beneficiarilor de asistență socială și medicală, victimelor infracțiunilor, inclusiv violenței domestice, precum și persoanelor aflate în situații excepționale.

De menționat că în Republica Moldova activează circa 1000 de psihologi în diverse instituții din sectorul public, în domeniile educație, sănătate, asistență socială, ordine publică, justiție.

Galina MUNTEANU

Odihnă

Tabăra de vară „Perlele Nistrului” și-a deschis sezonul estival 2025

Administrația Taberei de vară „Perlele Nistrului” are deosebita plăcere să vă anunțe despre deschiderea Sezonului estival 2025 și revine cu rugămintea de a populariza oferta de mai jos atât în rândul copiilor, cât și al părinților.

Tabăra „Perlele Nistrului” se află în zona Parcului Nistean din Vadul lui Vodă, fiind amplasată pe o pantă pitorească împădurită, ce se întinde pe un teren de patru hectare.

Tabăra dispune de bazin, terenuri de joc și sport (fotbal, volei, baschet), mese de ping pong, teatru de vară, discotecă, salon de cinema, bibliotecă, Clasă IT, alei umbrase și foioșoare. Totodată, multiplele activități zilnice, precum concerte, careuri, competiții sportive, activități în echipă, evenimente tematice, serate cultural-artistice, jocuri intelectuale, vor garanta confortul și dezvoltarea multilaterală a copiilor pe durata șederii în tabără.

Securitatea copiilor este asigurată de sistemul de alarmă de incendiu (toate odăile de cazare și holurile din blocuri sunt dotate cu senzori de detectare a incendiilor) și supraveghere video (porțile de acces pe teritoriu, perimetrul bazinului și curțile blocurilor de cazare). Totodată, co-

pii vor fi ghidați, asistați și supravegheați de personal profesionist și calificat. De asemenea, formăm detașamente cu vorbitori atât în limba română, cât și în limba rusă.

Seriile de intrare pentru acest an sunt:

10.06.2025 - 19.06.2025
la doar 3700 de lei;
22.06.2025 - 01.07.2025
la prețul de 4000 de lei;
04.07.2025 - 13.07.2025
la prețul de 4000 de lei;
16.07.2025 - 25.07.2025
la prețul de 4000 de lei;
28.07.2025 - 06.08.2025
la prețul de 4000 de lei;
09.08.2025 - 18.08.2025
la prețul de 4000 de lei;
21.08.2025 - 30.08.2025
la prețul de 4000 de lei.

Prețul este pentru 10 zile și include:

Cazarea în camere cu 2-3 paturi (duș, WC, apă caldă);



Foto din arhiva redacției

Masă – de 4 ori pe zi (trei de bază și o chindie);

Asistență medicală nonstop, servicii de educație și agrement de calitate.

Sejurul începe cu servirea micului dejun în ziua sosirii și se termină cu cina în ziua plecării!

Acceptăm copii cu vârstele cuprinse între 7 și 18 ani.

Vă îndemnăm să vă grăbiți cu rezervarea biletelor din timp, deoarece locurile sunt limitate. Pentru informații adiționale

ne puteți urmări pe rețelele de socializare (Instagram, Facebook și Tik-Tok).

Rezervările le puteți face la următoarele numere de telefon:

068045555;

060633059;

069203188;

069501712.

Cu respect, Ion MUNTEANU, directorul Caselor de odihnă și recuperare „Perlele Nistrului”

»CONSULTĂȚII

6

Economistul

Biletul de tratament sanatorial gratuit: cine și în ce condiții poate beneficia

Sunt pensionară, am fost președinte al organizației sindicale primare mulți ani, însă, din cauza stării precare a sănătății, am fost nevoită să lepăd lucrul. Pe parcursul activității mele de 39 de ani, doar o singură dată am beneficiat de bilet de tratament. Am depus cerere la CTAS pentru a beneficia de un bilet de tratament, măcar acum, la bătrânețe. Din motive de sănătate, am fost nevoită să-mi schimb locul de trai în altă localitate. Când m-am adresat la CTAS, la noul loc de trai, să fiu inclusă în lista de așteptare, colaboratorii CTAS mi-au spus că mă includ în listă cu data când m-am adresat, neluând în calcul că deja eu am stat în rând doi ani. Asta este corect? Ce prevede Regulamentul cu privire la repartizarea biletelor de tratament? Cine are dreptul să schimbe periodicitatea acordării biletului. Cu toate că nu mai lucrez, mai sunt întrebată și acum de fostii colegi la acest subiect.

Galina Patraș, Bălți



Ana MOLDOVANU,
consilier superior
în Departamentul
protecție
social-economică
al CNSM

Biletele de tratament sanatorial se distribuie conform Regulamentului privind condițiile, modul de asigurare, evidență și distribuire a biletelor de tratament sanatorial acordate veteranilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului 190/2010. Conform Regulamentului respectiv, dreptul la bilete de tratament sanatorial îl au persoanele care cad sub incidența Legii nr.190/2003 cu privire la veterani.

Dreptul la tratament sanatorial îl au persoanele care beneficiază de alocații sociale de stat ori de alocații lunare de stat, conform legislației naționale, stabilite și achitate de Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS), precum și pentru persoanele care au o vechime în muncă de cel puțin 35 de ani în cazul femeilor și 40 de ani în cazul bărbaților – prin intermediul caselor teritoriale de asigurări sociale (în continuare – CTAS).

Astfel, dreptul la asigurarea cu bilete de tratament sanatorial gratuit în centrele de reabilitare ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale și în alte instituții de acest tip, conform indicațiilor medicale, îl au:

- a) persoanele cu dizabilități de pe urma războiului – o dată în an sau, la alegere, în locul biletelor de tratament – o compensație bănească o dată la doi ani, în condițiile stabilite de Guvern;
- b) veteranii de război – o dată la trei ani;
- c) veteranii muncii, cu excepția persoanelor angajate și a celor care desfășoară activitate de antreprenoriat sub diferite forme (cu excepția deținătorilor de terenuri agricole), dacă în ultimele

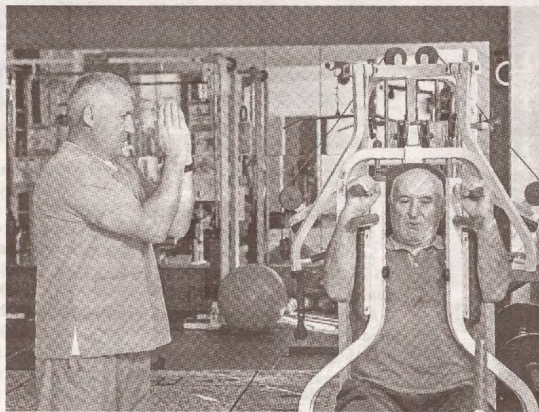
șase luni premergătoare lunii în care a fost eliberat biletul nu au desfășurat activitate de întreprinzător – o dată la trei ani;

d) veteranii serviciului militar, care au fost decorați cu ordine și medalii ori care au obținut titluri onorifice ale Republicii Moldova sau ale fostei URSS ori distincții departamentale – o dată la trei ani;

e) veteranii organelor afacerilor interne, ai Centrului Național Anticorupție, ai organelor securității statului și ai sistemului administrației penitenciarelor care au fost decorați cu ordine și medalii ori care au obținut titluri onorifice ale Republicii Moldova sau ale fostei URSS ori distincții departamentale – o dată la trei ani;

f) soții participanților la cel de-al Doilea Război Mondial sau la acțiuni de luptă în timp de pace din rândurile militarilor căzuți la datorie, precum și soții persoanelor cu dizabilități de pe urma războiului decedate – o dată la trei ani.

Dreptul la tratament sanatorial este deținut de soții specificați în prezentul punct, care se aflau în relații de căsătorie cu militarii căzuți la datorie sau cu persoanele cu dizabilități de pe urma războiului decedate la data decesului persoanelor respective;



g) copiii persoanelor cu dizabilități de pe urma războiului decedate – o dată la trei ani. Copiii menționați în prezentul punct dețin dreptul respectiv până la atingerea vârstei de 18 ani sau după atingerea acestei vârste, dacă sunt înmatriculați la studii cu forma de învățământ cu frecvență, până la terminarea studiilor, însă cel mult până la atingerea vârstei de 23 de ani.

Pentru a beneficia de bilet de tratament sanatorial, persoanele indicate depun o cerere, pentru a fi luate în evidență, la CTAS de la locul de domiciliu al solicitantului sau în mod electronic prin intermediul portalului guvernamental al serviciilor publice (www.servicii.gov.md), ori prin site-ul web oficial al CNAS (www.cnas.gov.md). Cererea se depune conform modelului stabilit de CNAS.

La cererea depusă la CNAS/CTAS de la locul de domiciliu al solicitantului se anexează următoarele acte:

- a) copia legitimației de veteran sau de participant la război;
- b) originalul adeverinței pentru primirea biletului de tratament (Formularul nr. 070/e, după caz, Formularul nr. 027/e, Formularul nr. 003/e-2012 sau Formularul nr. 025/e);
- c) originalul certificatului prin care se confirmă că solicitantul nu a beneficiat de bilet de tratament în ultimii trei ani – în cazul persoanelor domiciliile în localitățile din stânga Nistrului.

Data înregistrării cererii se consideră data luării în evidență.

Regulamentul respectiv a fost modificat prin Hotărârea Guvernului nr. 562/2024.

Astfel, e de menționat că în baza modificărilor efectuate, începând cu 27 februarie 2025, la schimbarea locului de domiciliu în altă unitate administrativ-teritorială, solicitantului i se păstrează rândul precedent. CTAS de la locul anterior de domiciliu și CTAS de la noul loc de domiciliu fac schimb de informații în acest sens (pct. 12 din Regulament).

Cetățeanul și legea

Rubrica „Cetățeanul și legea” vine în ajutorul cititorului nostru care caută răspunsuri la întrebări de ordin juridic. Continuăm această tradiție pentru ca cititorii care sunt și salariați la diverse întreprinderi să nu se simtă vulnerabili din punct de vedere juridic în fața celor care încearcă să-i manipuleze. La întrebările primite la redacție răspunde juristul Ion PREGUZA.



Schimbarea locului de lucru: ce prevede contractul individual de muncă

? De la începutul acestui an, angajatorul, prin deciziile sale, mi-a schimbat locul de muncă de mai multe ori, fără să-mi ceară acordul sau să-mi propună, în acest sens, modificarea contractului individual de muncă. Deși îndeplinesc lucrări care nu țin de profesia și atribuțiile mele, angajatorul susține că deciziile respective corespund pe deplin legislației în vigoare. Vă rog să ne spuneți ce presupune modificarea contractului individual de muncă sau schimbarea locului de muncă?

Constantin Druță, Rezina

În cazul angajării în câmpul muncii, locul de muncă al salariatului face parte din conținutul contractului individual de muncă, ce se determină prin negocieri de către persoana care pretinde să fie angajată și angajator.

Cu alte cuvinte locul de muncă al salariatului determinat prin acordul părților se include (în mod obligatoriu) în conținutul contractului individual de muncă. Dacă locul de muncă nu este fix, în conținutul contractului individual de muncă se menționează că salariatul poate avea diferite locuri de muncă și se indică adresa juridică a unității sau, după caz, domiciliul angajatorului.

Executarea contractului individual de muncă este guvernată inclusiv de principiul stabilității în muncă, ceea ce presupune că modificarea (inclusiv schimbarea locului de muncă) și încetarea acestui contract poate surveni numai în condițiile prevăzute de lege.

Codul muncii conține o definiție legală a noțiunii de modificare a contractului individual de muncă. Astfel, potrivit art. 68, alin. (2) din Codul muncii, modificare a contractului individual de muncă se consideră orice modificare sau completare (ce se referă la: durata contractului; condițiile de muncă; cuantumul retribuției muncii; regimul de muncă și de odihnă; specialitatea, profesia, calificarea, funcția etc.), care vizează cel puțin una dintre clauzele prevăzute la art. 49 alin. (1) din Codul muncii.

În conformitate cu prevederile alin. (1) al art. 68 din același Cod al muncii, contractul individual de muncă poate fi modificat doar printr-un acord suplimentar semnat de părți, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice avansate calificate. Acordul suplimentar este parte integrantă a contractului individual de muncă.

”De regulă, angajatorul nu are dreptul să ceară salariatului efectuarea unei munci nestipulate în contractul de muncă, dar există și excepții

În contextul întrebării adresate, este oportun de menționat că legislația muncii cuprinde o regulă generală, potrivit căreia angajatorul nu are dreptul să ceară salariatului efectuarea unei munci care nu este stipulată în contractul individual de muncă. Dar această regulă, expusă în art. 50 din Codul muncii, cunoaște și anumite excepții.

Astfel, în conformitate cu prevederile alin. (1) al art. 73 din Codul muncii, angajatorul poate schimba temporar, pe o perioadă de cel mult o lună, locul și specificul muncii salariatului fără consimțământul acestuia și fără operarea modificărilor respective în contractul individual de muncă în situațiile prevăzute de art.104 alin.(2) lit. a) și b) și anume: a) pentru efectuarea lucrărilor necesare pentru apărarea țării, pentru preîntâmpinarea unei avarii de producție ori pentru înlăturarea consecințelor unei avarii de producție sau a unei calamități naturale; b) pentru efectuarea lucrărilor necesare înlăturării unor situații care ar putea periclita buna funcționare a serviciilor de aprovizionare cu apă și energie electrică, de canalizare, poștale, de telecomunicații și informatică, a căilor de comunicație și a mijloacelor de transport în comun, a instalațiilor de distribuție a combustibilului, a unităților medico-sanitare.

În sfârșit, dispoziția alin. (2) al art. 73 din Codul muncii (introdus prin Legea nr.69 din 21.05.20) prevede cazuri (în perioada situațiilor excepționale) în care angajatorul poate dispune schimbarea temporară a locului de muncă al salariatului cu prestarea muncii la domiciliu sau de la distanță, fără operarea modificărilor respective în contractul individual de muncă.

Atelier

Protecția lucrătorilor casnici, în atenția sindicatelor

Reprezentanți ai CNSM, ai Guvernului Republicii Moldova, ai patronatelor și ai unor organisme internaționale s-au reunit, pe 22 mai, la Chișinău, pentru a participa la atelierul de validare a analizei compatibilității legislației naționale cu prevederile Convenției nr. 189 a Organizației Internaționale a Muncii (OIM), dedicată muncii decente pentru lucrătorii casnici.



În cadrul atelierului, Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al CNSM, a subliniat importanța și rolul contractului colectiv de muncă, negocierea corespunzătoare a acestuia, pentru a asigura un salariu adecvat și protecție social-economică a salariaților. Sin-

dicatele vor continua activitățile de informare a populației, inclusiv a lucrătorilor casnici, pentru a asigura securitatea socială a acestora.

Atelierul a inclus o sesiune de discuții tehnice privind măsuri concrete de formalizare

a muncii casnice și îmbunătățirea condițiilor de lucru în acest sector. Participanții au subliniat importanța consolidării dialogului tripartit și a colaborării între instituțiile de stat, sindicate și patronate pentru a transpune în practică recomandările Convenției nr. 189 a OIM.

Această inițiativă se aliniază cu prioritățile strategice ale Guvernului Republicii Moldova, reflectate în Programul Național de Ocupare a Forței de Muncă pentru anii 2022-2026, și contribuie la obiectivele Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, în special, Obiectivele privind munca decentă (ODD 8) și egalitatea de gen (ODD 5).

Este de menționat faptul că Convenția OIM nr. 189 stabilește standardele internaționale menite să asigure respectarea drepturilor și condițiilor de muncă echitabile pentru aceasta categorie de lucrători, adesea vulnerabilă. Un aspect esențial pentru promovarea muncii decente îl reprezintă protecția socială a lucrătorilor casnici.

Performanțe

Profesioniștii din tehnologiile informaționale, distinși pentru contribuții remarcabile

Sectorul tehnologiei informației și comunicațiilor din Republica Moldova a fost celebrat într-un mod deosebit. Evenimentul, organizat de Federația Sindicatelor din Comunicații din Republica Moldova în parteneriat cu Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, a reunit specialiști, oficiali și reprezentanți ai organizațiilor sindicale.

Ceremonia a fost dedicată omagierii angajaților din domeniul TIC, care contribuie activ la modernizarea și digitalizarea societății. În cadrul festivității, 30 de profesioniști au fost distinși cu titlul onorific „Maestru în tehnologia informației și în comunicații” și cu insigna de onoare, în semn de apreciere pentru excelența lor profesională. De asemenea, 22 de specialiști au pri-

mit diplome de merit, oferite de FSCM și ministerul de resort.

În deschiderea evenimentului, Elizaveta Iurcu, președinta FSCM, a transmis un mesaj de apreciere și recunoștință angajaților din domeniul TIC: „În numele Federației Sindicatelor din Comunicații din Moldova, îmi exprim întreaga apreciere pentru efortul și dedicarea cu care vă implicați în activitate. Vă doresc sănătate, inspirație, succes în toate proiectele și continuitate în promovarea unei culturi a egalității, respectului și colaborării în mediul digital”.

Elizaveta Iurcu a subliniat și rolul esențial al sectorului TIC, menționând că acesta este unul dintre cele mai dinamice și inovatoare domenii ale economiei naționale, cu o contribuție importantă la dezvoltarea durabilă a țării.

Printre participanții la eveniment s-au numărat și oficiali ai Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării: Vitalie Boboc, șeful Direcției politice în domeniul comunicațiilor electronice și poștale, și Valeriu Gribincea, șef adjunct al aceleiași direcții.

Președinta FSCM a mulțumit, de asemenea, liderilor organizațiilor sindicale din ramura comunicațiilor, prezenți la eveniment, pentru implicarea activă în apărarea drepturilor salariaților și promovarea muncii decente și a solidarității în sector.

Manifestarea s-a încheiat într-o atmosferă festivă, cu un recital oferit de trupa Akord, marcând într-un mod plăcut și simbolic aprecierea adusă profesioniștilor care contribuie la digitalizarea Republicii Moldova.



In memoriam

Ne-a părăsit Oleg Budza



Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM) vă aduce la cunoștință, cu tristețe, trecerea în neființă a lui Oleg Budza, fost președinte al CNSM, care a încetat din viață pe 26 mai 2025, la vârsta de 70 de ani.

Oleg Budza a fost un lider sindical respectat nu doar în Republica Moldova, ci și în cadrul comunității sindicale internaționale. A ocupat funcția de președinte al CNSM în perioada 2009-2021 și a fost recunoscut pentru devotamentul față de principiile solidarității și angajamentul său neobosit de a apăra drepturile lucrătorilor.

Pe durata mandatului său, Oleg Budza a avut un rol esențial în promovarea dialogului social și în consolidarea cooperării dintre sindicate, angajatori și instituțiile statului. Eforturile sale au contribuit la îmbunătățirea condițiilor profesionale, economice și sociale ale lucrătorilor din Republica Moldova.

A apreciat în mod deosebit cooperarea internațională și a menținut relații strânse cu organizațiile sindicale internaționale, fiind convins de puterea unității și a scopului comun.

În numele CNSM, transmitem sincere condoleanțe familiei și tuturor celor care l-au cunoscut pe Oleg Budza.

Fie ca memoria sa să fie onorată, iar el să se odihnească în pace.

Comitetul Confederal al CNSM

Asociația Obștească a Veteranilor Mișcării Sindicale din Republica Moldova se alătură mesajului CNSM și exprimă, la rândul său, compasiune și sincere condoleanțe familiei îndurerate a lui Oleg Budza.

VARIA

8

Umor pentru sindicaliști deștepți

Modul de viață și consecințele acestuia

Bunicul meu a băut toată viața lui palincă, și a trăit sănătos până la 95 de ani. A fost mai greu la incinerare, că nu se mai stingeau.

Totul depinde de cum va fi vremea

Nevasta către soț: „Vasile, o zis mama că sâmbătă, dacă nu plouă, vine să mănânce cu noi. Tu ce ai prefera: sarmale sau ciorbă?”

Soțul: „Iubire, sincer, eu aș prefera să plouă!”

Oportunitatea de a descoperi America

Columb nu ar fi descoperit niciodată America, dacă ar fi fost căsătorit, din cauza următoarelor întrebări:

- Unde te duci?
- Cu cine?
- Ca să descoperi ce?
- De ce tu?
- Și eu ce fac dacă tu pleci?
- Pot să vin cu tine?
- Când te întorci?
- Ce îmi aduci?

Gheorghe:
- Ce ai vecine de ești supărat?
Costel:
- L-am împrumutat pe Ion cu 50.000 de euro să își facă operație estetică!
Gheorghe:
- Și, nu îți mai dă banii?
Costel: -
(continuarea bancului o veți afla pe raster)

LOCUIESC LĂNGA NOI	VAGA-BONZI	SĂSE ROMAN	IN POEMI	IN VENEI	SUCCE-SORI
PLECARE ÎN ZBOR	ANASM-BULU DE CAMERE	NOTA DIRECȚII	MORAL	CUREA!	POLITAI OTOMAN
JOCEI	ANAZUI	AIC (POP.)	IN RAMAI	SALVATOR DE LA INEC	MEDICAL
NAȘA	LĂNGA LA	OM LA ÎNALȚIME	CORD	IN ACEST LOC	DORINȚA DE A BEA
NU FACE NIMIC	IN PLICI	FALNICI	CORABIA LUI NOE	DÂNSUL	PRODUS APICOL
LACHEI					CULTIVATOR DE IN

Dezlegarea integralei din numărul trecut: L-V-F-COMEDIE-VOLANT-CITATA-TI-ALA-C-C-CUVA-AD-LOCATAR-US-E-NOMINAL-TIV-ESTICA-INIMA-TEN-RUTA-NR-ORT-MINERI-A-U-FO-ARATAT-OCTAVA-AVARI-TAR-VOT-LE-PISATA-IBISI-VASALI-GATA.



Mens sana in corpore sano

Sindicaliștii din comunicații: spirit de echipă la Spartachiada a XXII-a

În perioada 24-25 mai curent, Federația Sindicatelor din Comunicații din Moldova (FSCM) a desfășurat cu succes cea de-a XXII-a ediție a Spartachiadei, organizată în tabăra de odihnă „Camping” din Vadul lui Vodă.

Evenimentul a reunit peste 340 de participanți – membri de sindicat din organizațiile sindicale afiliate FSCM – care au demonstrat, în diverse probe sportive, că sănătatea, echilibrul și spiritul de echipă sunt valori fundamentale în comunitatea noastră sindicală.

Participanții s-au întrecut la următoarele probe sportive: joc de dame, șah, tenis de masă, volei feminin, volei masculin, minifotbal, darts, iar în premieră – proba „bătălia portarilor”, care a adus un plus de adrenalină și distracție în rândul concurenților și al susținătorilor.

Evenimentul sportiv a fost deschis de președinta FSCM, Elizaveta Iurcu, care a transmis un mesaj de încurajare tuturor participanților, reitând angajamentul FSCM de a promova un stil de viață activ și solidaritatea prin sport. Alături de dumea s-a aflat Igor Zubcu, președintele CNSM, care a salutat inițiativa de consolidare a spiritului sindical prin activități de sănătate și recreere. La eveniment au participat și conducătorii de întreprinderi: Violeta Cojocar, administratoarea Î.S. „Poșta Moldovei”, Ion Dodon, directorul general al CNAM, Mihai Iacob, administratorul Î.S. „Radiocomunicații”, Serafim Rogati, directorul Centrului de Poșta Orhei, și Sergiu Cătănoi, directorul Centrului de Poșta Căușeni.

La final, echipele care s-au remarcat prin performanță, colaborare și jocuri corecte, au fost premiate cu diplome și cupe, după cum urmează:

Proba joc de dame

Locul I – I.P. Centrul Tehnologiei Informaționale în Finanțe
Locul II – S.A. Moldtelecom Chișinău
Locul III – Centrul de Poșta Căușeni

Proba șah

Locul I – S.A. Moldtelecom Taraclia
Locul II – Î.M. „Orange” S.A.
Locul III – Î.S. „Poșta Moldovei”

Proba tenis de masă

Locul I – Î.S. „Radiocomunicații”
Locul II – Î.M. „Orange” S.A.
Locul III – I.P. Centrul Tehnologiei Informaționale în Finanțe

Proba volei femei

Locul I – Î.M. „Orange” S.A.
Locul II – S.A. „Moldtelecom” Chișinău
Locul III – Î.S. „Poșta Moldovei”

Proba volei bărbați

Locul I – Î.M. „Orange” S.A.
Locul II – S.A. „Moldtelecom”, Chișinău-1
Locul III – I.P. Centrul Tehnologiei Informaționale în Finanțe

Proba minifotbal

Locul I – Î.M. „Orange” S.A.-1
Locul II – S.A. „Moldtelecom”, Chișinău-1
Locul III – Î.M. „Orange” S.A.-2

Proba Darts

Locul I – Centrul de Poșta Căușeni
Locul II – S.A. „Moldtelecom” Căușeni
Locul III – S.A. „Moldtelecom” Edineț

Proba Bătălia Portarilor

Locul I – I.P. Centrul Tehnologiei Informaționale în Finanțe
Locul II – S.A. „Moldtelecom” Chișinău-1.

În cadrul festivității de premiere, Elizaveta Iurcu, alături de Sergiu Cătănoi și Serafim Rogati, au oferit premii echipelor învingătoare și diplome de participare tuturor concurenților.

FSCM a mulțumit tuturor membrilor de sindicat pentru entuziasm și participarea activă, administratorilor de întreprinderi pentru sprijinul acordat și liderilor sindicali pentru implicarea în buna organizare a evenimentului.

„Spartachiada XXII a fost o reușită datorită fiecăruia dintre voi!”, a declarat la final Elizaveta Iurcu.

VOCEA
POPORULUI

Ziarul este înregistrat la Camera înregistrării
de stat, numărul de înregistrare:
1004600040498 din 25.07.1995

Indice de abonare: 67798

Fondator:



Confederația Națională
a Sindicatelor din Moldova

www.vocea.md
info@vocea.md

Abonamentul
la ziar poate
fi perfectat în orice
oficiu poștal
din RM sau direct
în redacție.

Redactor-șef:

Ilie LUPAN,
tel.: 022286543

Contabil-șef:

Elena BUGA

Redactori:

Natalia HADĂRCĂ,
Galina MUNTEANU,
Daniela MORARI

Redactor-traducător:

Angelina DUDULICA

Tehnoredactor:

Sergiu BALTAGA

Dezvoltator web:

Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional:

Ilie Lupan;
Sergiu Sainciuc;
Elizaveta Iurcu;
Margareta Strestian;
Nadejda Lavric;
Angela Otean.

Adresa redacției: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 129, et. IX.

Tipar: „Edit Tipar Grup” SRL
str. Fereideului 4, mun. Chișinău.

Com.: 446

Redacția nu poartă răspundere pentru conținutul și corectitudinea anunțurilor publicitare. Textele marcate cu P (publicitate) și PP (publicitate politică) sunt publicate în regim de publicitate plătită.